

УДК 811.111

ГРАМАТИЧНА ІНТЕРФЕРЕНЦІЯ У ПРОФЕСІЙНО-ОРІЄНТОВАНІЙ КОМУНІКАЦІЇ ТА ПЕРЕКЛАДІ

Кузьменко В.Г., старший викладач
кафедри іноземних мов

Запорізький національний технічний університет

У статті розглядається явище граматичної інтерференції на морфологічному рівні, причини та механізм її виникнення, її вплив на професійно-орієнтовану комунікацію та переклад. Морфологічна інтерференція може мати місце як на рівні морфем, так і на рівні слів, які є різними частинами мови: іменниками, займенниками, дієсловами, прислівниками, дієприкметниками, дієприслівниками, прийменниками, сполучниками. У роботі аналізуються випадки морфологічної інтерференції, надається точний переклад. Пропонуються шляхи подолання негативної дії інтерференції. Також пропонується застосування граматичних трансформацій, спрямованих на адекватну передачу змісту оригіналу з урахуванням норм мови перекладу.

Ключові слова: інтерференція, граматична інтерференція, морфологічна інтерференція, професійно-орієнтована комунікація, граматична трансформація.

В статье рассматривается явление грамматической интерференции на морфологическом уровне, причины и механизм её возникновения, её влияние на профессионально-ориентированную коммуникацию и перевод. Морфологическая интерференция может происходить как на уровне морфем, так и на уровне слов, которые являются разными частями речи: существительными, местоимениями, глаголами, наречиями, причастиями, деепричастиями, предлогами, союзами. В работе анализируются случаи морфологической интерференции, даётся правильный перевод. Предлагаются пути преодоления негативного влияния интерференции. Также предлагается использование грамматических трансформаций, направленных на адекватную передачу содержания оригинала с учетом норм языка перевода.

Ключевые слова: интерференция, грамматическая интерференция, морфологическая интерференция, профессионально-ориентированная коммуникация, грамматическая трансформация.

Kuzmenko V.H. GRAMMAR INTERFERENCE IN PROFESSION-ORIENTED COMMUNICATION AND TRANSLATION

Grammar interference at the morphological level, causes and mechanisms of its appearance, its impact on profession-oriented communication and translation are considered in the paper. Morphological interference can appear both at the level of morphemes and at the level of words represented by different parts of speech: nouns, pronouns, verbs, adverbs, Participle I, Participle II, prepositions, conjunctions. All interferences covered in the paper have been analysed. Ways of overcoming negative interference are suggested. Also, grammar transformations to translate properly the content of the original text according to the rules of the language it is to be translated into are advised.

Key words: interference, grammar interference, morphological interference, profession-oriented communication, grammar transformation.

Постановка проблеми. Мова літератури та професійної сфери відрізняється від розмовної мови або мови художньої літератури певними лексичними, граматичними і стилістичними особливостями. Якщо лексичні відмінності помітні не тільки фахівцю (наявність спеціальної лексики, термінів), то у граматичному аспекті вони значно менш виразні, однак не менш різноманітні. Під час перекладу (усного чи письмового) відбувається проникнення норм однієї мовної системи в межі іншої, як визначив У. Вайнрах у своїй роботі «Одномовність та багатомовність» [2]. Це явище отримало назву інтерференція. У лінгвістичній літературі питання інтерференції розглядається на різних рівнях: фонетичному, морфологічному, синтаксичному, лексичному та семантичному. Наприклад,

одні автори розглядають морфологічну та синтаксичну інтерференцію як окремі види інтерференції, інші – у складі граматичної [6, с. 4]. Проблема граматичної інтерференції привертає до себе увагу вітчизняних та зарубіжних учених ще з 30-х років минулого століття. У. Вайнрах у своїй роботі «Languages in Contact. Findings and problems» говорить: «Проблема граматичної інтерференції є однією з тих проблем лінгвістики, які найбільше обговорюються у наш час (міжнародні конгреси: Брюссель, 1939 р., Париж, 1948 р., Лондон, 1952 р.)» [3].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Першими вітчизняними лінгвістами, які звернули увагу на граматичну інтерференцію, були В. Богородицький і Л. Щерба [11]. Систематичне вивчення граматичної інтер-

ференції у вітчизняному мовознавстві почалося на початку 60-х років із робіт В. Розенцвейга та Л. Умана, згодом А. Карлінського, Л. Ковиліної, Н. Невмержицького, В. Комісарова [9; 4; 6; 7; 5].

Найбільш повно явище інтерференції розглядає у своїй дисертаційній роботі В. Алімов [1]. Він вивчає інтерференцію на всіх рівнях: фонетичному, орфографічному, граматичному (морфологічну, синтаксичну, пунктуаційну), лексичному, семантичному, стилістичному. Досліджує також і внутрішньомовну інтерференцію [1, с. 78]. Видається цілком логічним розглядати морфологічну і синтаксичну інтерференцію у складі граматичної, оскільки морфеми – це «будівельний матеріал» для слів, а зі слів будуються речення. Морфологічна інтерференція найбільше вивчена на рівні морфем [8, с. 21; 10, с. 70]. Але вона може мати місце не тільки на рівні морфем, а й на рівні слів, які є різними частинами мови: іменниками, займенниками, дієсловами, прислівниками, дієприслівниками, прийменниками, сполучниками в M_1 і M_2 [1, с. 118]. Цей вид граматичної інтерференції у професійній сфері і розглядається у пропонованій роботі. Різні юридичні, наукові та технічні документи, розпорядження, інструкції, листування тощо складаються відповідно до визначених правил і мають цілу низку граматичних особливостей, які разом із звичайними граматичними розходженнями в M_1 і M_2 є причиною граматичної інтерференції.

Постановка завдання. Мета роботи – визначити та проаналізувати причини і механізми явища морфологічної інтерференції, її негативний вплив у професійно-орієнтованій комунікації та перекладі, а також надати рекомендації, що дозволяють уникнути цього негативного явища.

Виклад основного матеріалу дослідження. Для іменників в українській та англійській мовах характерними є розбіжності в категоріях роду, числа, відмінювання, що призводять до інтерференції: знання – *knowledge*; успіхи – *progress*; дані – *information*; справа – *business*; дані, доказ, аргументація – *evidence*; дослідження – *work, research*; назви наук і предметів – *physics, logistics*. Так, у реченні *Було досягнуто багато успіхів* комуніканти перекладають *many* замість *much* або *a lot of*. Замінюючи такі іменники на займенники: знання (вони) – *knowledge*, успіхи (вони) – *progress*, використовують *they* замість *it*.

Розглянемо особливості перекладу на прикладі окремих речень.

1. *Дані Салмерс підтверджують гіпотезу.* Україномовні комуніканти перекладають так: *Salmer's evidences support the hypothesis* (замість *evidence*).

2. *Багато сучасних досліджень спрямовано на встановлення принципів репрезентації.* – *Much current research is concerned with discovering the principles of representation.* Під впливом української мови комуніканти перекладають: *Many current researches are concerned with discovering the principles of representation.*

3. *Він згадує деякі експериментальні дослідження, проведені в тій країні.* – *He mentions some experimental work done in that country.* Комуніканти перекладають: *He mentions some experimental works done in that country.*

Крім іменників, що використовуються тільки в однині, в англійській мові є й такі, що використовуються тільки в множині, і це також призводить до інтерференції: зброя – *arms*, виручка – *proceeds*, товар – *goods* та інші.

1. *Товар уже отримано.* – *The goods have already been received.*

2. *Ця стрілецька зброя відрізняється високою скорострільністю. Цього року її приймуть на озброєння сухопутних військ.* – *These small arms differ from others by their high rate of fire. They will be adopted in the Army this year.* Тут під впливом української мови перекладаються з помилками: *has, this, differs, its, it*.

Існує кілька випадків, коли форма множини англійського іменника не відповідає у перекладі формі множини українського іменника, тому під час перекладу необхідно враховувати форму дієслова-присудка, вказівний займенник (*this/these*), числівник (один або більше одного), наявність і вид артикля.

1. *Політрол є гарним засобом очищення.* – *Politol is a good means for purification.*

2. *У цьому випадку таких засобів недостатньо.* – *These means are not sufficient in the given case.*

Форма множини деяких англійських іменників буває двозначною, тому переклад іменника треба узгоджувати зі змістом речення.

1. *We can make a considerable saving by using this equipment.* – *Завдяки використанню цього устаткування ми можемо досягти значної економії.*

2. *Then we can use our savings to buy raw materials.* – *Потім ми можемо використати заощадження для закупівлі сировини.*

До таких форм належать: *import* – імпорт, *imports* – імпортовані товари; *export* – експорт, *exports* – експортовані товари.

Деякі англійські іменники у формі множини можуть мати значення і однини (наприклад, якщо вони означають певну галузь науки), і множини (наприклад, якщо вони означають сукупність об'єктів).

1. *Statistics is an interesting science.* – Статистика – це цікава наука.

2. *These statistics are very unreliable.* – Ці статистичні дані дуже ненадійні.

Різниця у відмінках української та англійської мови також може стати причиною інтерференції. В англійській мові відмінок, як правило, передається за допомогою прийменників: *Burning or combustion of the fuel mixed with the air takes place in the engine cylinders.* – Згорання або вибух __ суміші палива з повітрям відбувається у циліндрах двигуна.

Роль прийменників в англійській мові дуже велика і з ними виникають значні труднощі у професійно-орієнтованому перекладі. Для засвоєння прийменників можна використовувати посібники.

Прийменники в англійській мові є засобом вираження зв'язку іменника або займенника з іншими словами в реченні. В українському реченні часові, просторові, причинні та інші зв'язки виражаються прийменниками і закінченнями відмінків. В англійській мові ці зв'язки виражаються тільки прийменниками, оскільки іменники і займенники у називному відмінку не мають спеціальних закінчень. Наприклад: *Покупець повинен відкрити кредит у національному банку.* – *The Buyer is to open a Letter of Credit with the State Bank.* Під впливом української мови комуніканти часто використовують прийменник *in* замість *with*. Можна привести й інші приклади інтерференції на рівні прийменників:

– притискати до чого-небудь – *to press against smth*;

– захищати від кого-небудь – *to protect from smth, shield from (against) smth*;

– на вимогу кого-небудь – *at smb's request*;

– у кредит – *on credit*.

Приклади відмінностей прийменників в українській та англійській мовах можна продовжити, додавши до них ті випадки, коли в українських виразах є прийменники, а в англійських вони не потрібні:

– просуватись уперед на якусь відстань – *to advance __ some distance*;

– наближатись до чого-небудь – *to approach smth*.

І навпаки, в українських виразах немає прийменників, а в англійських вони є:

– доводити кому-небудь – *to prove to smb*;

– доповідати кому-небудь – *to report to smb*;

– заважати чому-небудь – *to interfere with smth*;

– сприяти чому-небудь – *to contribute to smth*;

– повертати збитки – *compensate for damages*.

Дуже часто під час перекладу з української мови на англійську інтерференції зазнають заперечувальні конструкції. Як відомо, в реченні англійською мовою може бути тільки одне заперечення, тоді як українською – декілька, про що забувають україномовні комуніканти. Наприклад: *Ніхто нічого не знає про це.* Як правило, інтерференція виявляється у використанні двох заперечень: *Nobody knows nothing about it* замість: *Nobody knows anything about it*.

Також інтерференції зазнає займенник *neither* – *ніхто* і подвійний сполучник *neither ... nor*: *Ні постачальника, ні вантажоодержувача не повідомили про те, що обладнання було пошкоджене під час транспортування.* Україномовний комуніканти перекладає: *Neither supplier nor consignee were not reported that being shipped the equipment was damaged* замість: *Neither supplier nor consignee was reported that being shipped the equipment was damaged*. Тобто за аналогією з українською мовою використовується ще одне заперечення і не береться до уваги те, що в реченнях із сполучником *neither ... nor* присудок узгоджується з найближчим підметом: *was reported*, а не *were not reported*.

Певні труднощі під час перекладу викликає займенник *свій*. Англійською мовою він перекладається присвійними займенниками: *my, mine, his, her, its, our, ours, your, yours* і *their, theirs*. Отже, речення: *Він поклав свої гроші в кишеню, а вона свої* – у гаманець слід перекладати так: *He put his money into his pocket and she put hers into her purse*.

Інтерференція спостерігається і під час перекладу з англійської мови. Речення *They took their documents and left the office* комуніканти часто перекладають так: *Вони взяли їхні документи і залишили офіс*, а не: *Вони взяли свої документи і залишили офіс*.

Часто займенники інтерферують і в конструкціях.

1. *Нехай вони розглянуть це питання самі.* – *Let them discuss this matter themselves*.

2. *Nixto ne pomituv yak mi vviyshli.* – *Nobody noticed us come in.*

У таких реченнях під впливом української мови комуніканти часто перекладають *they* замість *them*, *we* замість *us*, тобто використовують особові займенники, а не об'єктний відмінок.

Слід підкреслити, що найбільшої інтерференції зазнають дієслова, які в кожній мові перебувають під контролем визначених правил. Порушення цих правил часто призводить до інтерференції.

На початковому етапі вивчення мови ті, хто вивчає мову, забувають ставити закінчення «s» у дієсловах у III особі однини теперішнього часу, плутають основні часові форми дієслів.

The researcher carries out the experiments.

The operating conditions are being examined.

В останньому реченні використовується продовжений час у пасивному стані, з яким у комуніканти виникають певні труднощі, оскільки в українській мові немає продовженого часу, тому таке речення перекладається так: *The operating conditions are examined.*

Україномовні комуніканти зазнають труднощів із використанням форм Perfect, Continuous та Perfect Continuous, особливо в пасивному стані в майбутньому часі. Подібні конструкції часто використовуються у професійно-орієнтованому перекладі.

До п'ятої години випробування будуть завершені. – *The tests will have been completed by 5 o'clock.*

Комуніканти перекладають: ... *will be completed* ...

У 60-ті роки минулого століття електротехніка тільки робила свої перші досить невпевнені кроки. – *In the 60s of the last century electrical engineering was just making its first rather timid steps.*

Комуніканти використовують простий минулий час: *In the 600s of the last century electrical engineering just made its first rather timid steps.*

Ви розглядаєте розпад нестабільного ядра досить тривалий час? – *Have you been considering the decay of unstable nuclei for a rather long time?*

Комуніканти використовують перфектний або просто продовжений час: *Have you considered ... ?* або *Were you considering ... ?*

Особливі труднощі комуніканти мають із використанням узгодження часів.

На конференції розглядалися проблеми, які є надзвичайно важливими для

розробки нових типів комп'ютерів. – *The conference discussed the problems which were extremely important for designing new types of computers.*

Комуніканти часто перекладають *були*.

Під час перекладу англійською мовою замість майбутнього у минулому (*would*) часто використовують майбутній (*will*):

Було показано, що два куски свинцю притягнуться один до одного. – *It was shown that two pieces of lead would stick together.*

Немалі труднощі в англійській мові викликають модальні дієслова та їхні еквіваленти:

Відповідно до договору товар повинні поставити двома партиями. – *According to the contract the goods are to be delivered in two lots.*

Замість еквівалента *to be to* комуніканти використовують *must*. Аналогічна ситуація і з модальними еквівалентами *to have to*, *to be able to*.

Найбільшої інтерференції зазнає умовний спосіб, якому в англійській мові відповідають форми Subjunctive I, Subjunctive II, Conditional та Suppositional:

Якби менеджер зараз був тут, він би підписав ваші документи. – *If the manager were here now, he would sign your documents.*

Ще складніше із використанням умовного способу у минулому часі.

Якби ви підписали контракт під час наших останніх перемовин, ми б уже поставили це обладнання. – *If you had signed the contract during our last talks, we would have delivered this equipment to you.*

Ми б не просили вас змінити термін поставки, якби у цьому не було необхідності. – *We would not have asked you to change the terms of delivery if it were not necessary.*

Наведені речення дуже часто зазнають інтерференції, яку можна вважати морфологічною (спосіб – категорія дієслова) і синтаксичною (вид речення). Перекладаються вони з відхиленнями від норм як початківцями, так і професіональними перекладачами.

Усі перфектні конструкції є складними для комунікантив, оскільки в українській мові такої часової форми немає і під час перекладу завжди необхідно підкреслювати завершеність дії до вказаного моменту.

Інтерференції зазнають також і неособові форми дієслова (інфінітив, герундій, дієприкметник) – як під час перекладу з української на англійську мову, так і навпаки:

Учений вибачився, що не знайшов іншого рішення цієї проблеми. – *The scientist was*

sorry not to have found another solution to that problem.

Комуніканти перекладають другу частину речення не перфектним інфінітивом, а підрядним реченням без узгодження часів.

Під час перекладу з англійської мови також може проявлятися інтерференція інфінітивних конструкцій.

1. This experiment enabled the problem to be solved. – Цей експеримент дав змогу вирішити проблему.

Комуніканти перекладають: *Цей експеримент дав змогу проблемі бути вирішеною.*

This method didn't seem to offer any advantage. – Здавалось, що цей метод не дає ніяких переваг.

Комуніканти перекладають: *Цей метод не здався, що пропонує які-небудь переваги. Цей метод не здався пропонувати ...*

Особливий інтерес щодо неособових форм викликає інтерференція герундія. Це пояснюється тим, що в українській мові такої форми немає. Крім того, в англійській мові є ще дві частини мови, які мають закінчення *-ing*: дієприкметник та іменник. Тому завжди треба показувати різницю між цими частинами мови.

The electric current passing through a wire will heat that wire. (Participle I)

His work formed the basis for the synthesising of new chemical compounds. (Verbal Noun)

Measuring temperature is necessary in many experiments. (Gerund)

Після багатьох англійських дієслів вживається герундій, але якщо в українському реченні йде інфінітив, то комуніканти схильні вживати інфінітив:

Go on (continue) to accelerate particles замість *accelerating particles!*

Перфектно-пасивний герундій уживається дуже рідко, але й більше всіх зазнає інтерференції:

Having being subjected to all necessary tests, the machine-tool was accepted to commercial production. – Коли станок пройшов усі необхідні випробування, його прийняли до серійного виробництва.

Комуніканти перекладають: *...being subjected* (не показують попередню дію).

Дієприслівник (Participle II) також інтерферує під час перекладу і призводить до появи незвичайних означень (прикметників) під впливом англійської:

echoed signal – відбитий сигнал, перекладають «сигнал, що відлунує»;

the travelled distance – пройдена відстань, перекладають «проїхана».

Дієприслівниковий зворот в українській мові не може вводитися сполучником:

While taking part in the discussion he advanced his famous theory. – Під час цієї дискусії він висунув свою відому тепер теорію.

Комуніканти перекладають: *Коли, беручи участь у дискусії, він висунув його відому теорію.* Крім сполучника, неправильно перекладають і займенник *свій*.

Прислівники в англійській мові можуть уживатись у формі порівняльного ступеня: *A new element will be discovered sooner or later.*

Замість позитивного ступеня «рано чи пізно» під час перекладу комунікантами вживається порівняльний ступінь «раніше чи пізніше», що призводить до викривлення змісту речення.

Звертає на себе увагу й інтерференція англійських прислівників, які зовнішньо нагадують прийменники та сполучники, але на відміну від них на прислівники падає наголос і вони є членами речення (обставинами): *about, after, before, since* тощо.

The efficiency has been improved about two times. – Продуктивність зросла майже вдвічі.

The company has not produced such machine-tools before. – Раніше компанія не виготовляла такі станки.

Невміння відрізнити англійські прислівники *still, yet, else, more, only* та інші у значенні «ще» під час перекладу англійською мовою призводить до відхилень від норм.

1. Проблему ще не вирішили. – The problem has not been decided yet.

2. Їм потрібно було ще дві години, щоб відремонтувати насос. – The repair of the pump took them two hours more.

Ми ще розглянемо це питання. – We'll discuss this matter yet.

Що ще ви можете повідомити на підтримку цієї теорії? – What else can you tell to support this theory?

Вал може обертатись ще швидше. – The shaft can rotate still/yet faster.

Слід пам'ятати, що в реченні англійською мовою прислівник ставиться у певному місці відповідно до правил, порушення цих правил веде до граматичної інтерференції.

Серед сполучників найбільшої інтерференції зазнають *neither...no* – ні ... ні; *no sooner* – як тільки, тільки ... як; *providing* – за умови; *seeing* – оскільки, так як та деякі інші:

The speed of rotation had no sooner increased to a rated value than the sensor responded. – Як тільки швидкість обертання досягла номінальної, спрацював датчик.

Перекладають: *Швидкість обертання збільшилась до номінальної не раніше, ніж спрацював датчик.*

Щоб зменшити вплив інтерференції, використовуються ще граматичні трансформації: перестановка, заміна, додавання, вилучення та комплексна трансформація.

Перестановка – це трансформація, внаслідок якої змінюється порядок слів у словосполученні або реченні:

Much work has been done on the problem. – Щодо цієї проблеми написано багато праць.

Заміна – це трансформація, коли замість слова використовується словосполучення, замість словосполучення використовується речення, замість декількох речень – одне складне речення і навпаки:

We shall discuss those points in greater detail. – Ми розглянемо ці положення докладніше.

Додавання – це трансформація, внаслідок якої у перекладі збільшується кількість слів, словоформ або членів речення:

The mutual effect introduces a complex change. – Перехресний вплив призводить до появи комплексних поправок.

Вилучення – це така трансформація, внаслідок якої у перекладі вилучається певний мовний елемент (слово, словоформа, член або частина речення):

This is very difficult problem to tackle. – Це дуже складна проблема.

Комплексна трансформація охоплює дві або більше простих граматичних трансформацій:

The motor was found to stop within 2 second. – Виявилось, що двигун зупиняється упродовж двох секунд.

Висновки з проведеного дослідження. Обов'язковою умовою адекватного перекладу є вміння правильно аналізувати граматичний склад та будову іншомовних речень і конструювати речення у перекладі відповідно до норм мови перекладу. Звичайно, перекладач повинен бути добре обізнаним із граматичними особливостями вихідної та цільової мови, основами теорії перекладу взагалі й у професійно-орієнтованій сфері зокрема, а також із перекладними відповідниками у галузі граматики та лексики, перекладацькими трансформаціями, способами

перекладу різних мовних та мовленнєвих явищ. Важливе значення для перекладача має і знання предмета перекладу, він повинен орієнтуватись у тій предметній галузі, до якої належить призначений для перекладу текст.

Щоб зменшити вплив морфологічної інтерференції у професійному спілкуванні та перекладі, необхідно вивчати мовні розбіжності, виявляти явища, які провокують інтерференцію, і прогнозувати їх негативний вплив ще під час вивчення відповідних розділів граматики, закріплюючи навички подолання інтерференції у процесі засвоєння теорії, виконання тренувальних вправ та практики перекладу у сфері професійної комунікації.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Алимов В.В. Интерференция в переводе. На материале профессионально ориентированной межкультурной коммуникации и перевода в сфере профессиональной коммуникации : дис. ... докт. филол. наук / В.В. Алимов. – М., 2004. – 260 с.
2. Вайнрайх У. Одноязычие и многоязычие / У. Вайнрайх ; под ред. В.Ю. Розенцвейга // Новое в лингвистике. – 1972. – Вып. 6. – С. 25–60.
3. Weinreich U. Languages in Contact. Findings and Problems / U. Weinreich. – Hague – Paris : Mouton, 1968. – 148 p.
4. Карлинский А.Е. Основы теории взаимодействия языков и проблема интерференции : автореф. дис. ... докт. филол. наук / А.Е. Карлинский. – К., 1980. – 48 с.
5. Комиссаров В.Н. Переводческие аспекты межкультурной коммуникации / В.Н. Комиссаров // Актуальные проблемы межкультурной коммуникации. – 1999. – Вып. 444. – С. 75–87.
6. Ковылина Л.Н. Синтаксическая интерференция и способы ее изучения : автореф. дис. ... канд. филол. наук / Л.Н. Ковылина. – К., 1983. – 24 с.
7. Невмержицкий И.С. Грамматическая интерференция в условиях искусственного билингвизма : автореф. дис. ... канд. филол. наук / И.С. Невмержицкий. – К., 1987. – 23 с.
8. Розенцвейг В.Ю. Новое в лингвистике / В.Ю. Розенцвейг // Языковые контакты. – 1972. – Вып. 6. – 534 с.
9. Розенцвейг В.Ю. Интерференция и грамматическая категория / В.Ю. Розенцвейг, Л.М. Уман // Исследования по структурной типологии. – 1963. – С. 104–118.
10. Хауген Э. Языковой контакт / Э. Хауген ; под ред. В.Ю. Розенцвейга // Новое в лингвистике. – 1972. – Вып. 6. – С. 61–80.
11. Щерба Л.В. О понятии смешения языков / Л.В. Щерба // Избранные работы по языкознанию и фонетике. – Л., 1958. – С. 40–53.